

อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นกับการดูแลผู้สูงอายุภาวะพึ่งพิง
CARE COMMUNITY VOLUNTEERS FOR ELDERLY WITH DEPENDENCY

วาสนา บุญยmani¹

กุลธรัตน์ ไสสีสุบ²

Wasana Boonyamanee¹

Kulthirat Saiseesoob²

สาขาวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน¹

สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุพื้นฐาน²

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ตำบลท่าอิฐ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความเป็นมา ภูมิหลังแนวทางการดำเนินงาน ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเบิกค่าใช้จ่ายพ.ศ. 2562 ภายใต้แผนงาน/โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ตามบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกาให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ.2563 โดยมีกิจกรรม คือ จัดอบรมอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น เพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงให้ได้รับการบริการครอบคลุมด้านอนามัยพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และ กายภาพบำบัดตาม ประเภทและกิจกรรมบริการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ทั้งนี้ ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะ พึ่งพิงในระยะยาว หลักสูตร 70 ชั่วโมงของกรมอนามัย ประกอบด้วย 1) ด้านการดูแลกิจวัตรประจำวัน 2) ด้านการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน และ 3) ด้านการดูแลสิ่งแวดล้อมและการประสานงาน และปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงภายใต้แผนการดูแลผู้สูงอายุ (care plan) และควบคุมกำกับการทำงานโดย บุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพ (CM) จากหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ ปฏิบัติงานวันละ 8 ชั่วโมง จำนวน 20 วันต่อเดือน โดยได้รับค่าตอบแทนจำนวน 5000 บาทต่อเดือน โดยได้ดำเนินการตั้งแต่ปี 2563 จนถึงปัจจุบัน

คำสำคัญ .ผู้สูงอายุภาวะพึ่งพิง., .อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น..

ABSTRACT

This article aims to Study the history, background, and operations of local care volunteers in caring for the health of the elderly who are dependent in the community. By local administrative organizations of the Ministry of Interior according to the regulations of the Ministry of Interior regarding local care volunteers of local administrative organizations and reimbursement of expenses, B.E. 2019 under the plan/project that aims to revive the economy and society. According to the list at the end of the Royal Decree, the Ministry of Finance is authorized to borrow money to solve problems. Relief and rehabilitation of the economy and society affected by the outbreak of coronavirus disease 2019 , 2020, with activities namely organizing training for local care volunteers. To take care of the elderly who are dependent and receive basic health services. Rehabilitation and physical therapy according to Categories and service activities specified by the Ministry of Public Health, but must pass training courses related to long-term care of dependent elderly people. The Department of Health's 70-hour course consists of 1) daily care, 2) care. basic health and 3) environmental care and coordination and carry out care work for the elderly who are dependent under the care plan for the elderly (care plan) and supervise the work by a Caremanger (CM) from the local public health department Working 8 hours a day, 20 days per month, receiving compensation of 5000 baht per month, which has been carried out since 2020 until the current year.

Keyword : Care Community Volunteers, Elderly with dependency

บทนำ

การที่ประเทศไทยมีประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดผู้ป่วยสูงอายุที่ช่วยตนเองไม่ได้มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ไม่ว่าจะเกิดจากความเสื่อมของสังขาร หรือเป็นโรคเรื้อรัง การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของประเทศไทย คือ มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี มุ่งเน้นการเสริมสร้างการจัดการสุขภาพในทุกรูปแบบ ที่นำไปสู่การมีศักยภาพในการจัดการสุขภาพที่ดีด้วยตนเอง และมีทักษะด้านสุขภาพที่เหมาะสม การดูแลผู้ป่วยสูงอายุนั้นเป็นนโยบายแห่งชาติ โดยเน้นว่าผู้สูงอายุไม่ใช่ภาระของประเทศแต่เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า ควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ทั้งจากตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและรัฐ โดยรัฐได้จัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น และกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. 2562 เพื่อเป็นการให้บริการแก่ผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เต็มที่ ให้ได้รับสิทธิการบริการด้านอนามัยพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และกายภาพบำบัด ตามประเภทและกิจกรรมบริการ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดหาบุคคลในพื้นที่เข้ามาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยใช้ชื่อว่า อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น ซึ่งการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงต้องได้รับการคัดกรองความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันตาม ADL Barthel Index โดยแบ่งเป็นผู้ป่วยที่มีภาวะพึ่งพิงเป็น 4 ระดับ กลุ่มที่ 1 เคลื่อนไหวได้บ้าง และอาจมีปัญหาการกิน หรือการขับถ่าย แต่ไม่มีภาวะสับสนทางสมอง กลุ่มที่ 2 เหมือนกลุ่มที่ 1 แต่มีภาวะสับสนทางสมอง กลุ่มที่ 3 เคลื่อนไหวเองไม่ได้ และอาจมีปัญหาการกิน หรือการขับถ่าย หรือมีอาการเจ็บป่วยรุนแรง กลุ่มที่ 4 เหมือนกลุ่มที่ 3 และมีอาการเจ็บป่วยรุนแรง หรืออยู่ในระยะท้ายของชีวิต (ไกรสร จุลโยธา,2565)

อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นมีเจตนารมณ์เพื่อช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่ไม่สามารถดูแลตัวเองได้เต็มที่ หรือมีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ให้มีศักยภาพและดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่า ซึ่ง การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น เป็นการบริการดูแลที่บ้านให้แก่ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ตามประเภทและกิจกรรมบริการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ตลอดจนแนะนำการดูแลและช่วยเหลือ ในด้านต่างๆ ทั้งนี้ การดูแลผู้สูงอายุระยะยาวจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากครอบครัว ญาติ หรืออาสาสมัคร ในการดูแลและให้บริการ รวมถึงการปรับสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยให้เอื้อต่อการดูแลและต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการดูแลด้านสังคม ซึ่งการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ประกอบด้วย

- 1) ด้านการดูแลกิจวัตรประจำวัน
- 2) ด้านการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน
- 3) ด้านการดูแลสิ่งแวดล้อมและการประสานงาน

ซึ่งอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเป็นบุคคลที่อยู่ในท้องถิ่นนั้นและมีความใกล้ชิดกับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เต็มที่หรือมีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ ทั้งนี้การปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น ที่จะทำให้การปฏิบัติงานเกิด

ประสิทธิผลและประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน ซึ่งคุณลักษณะส่วนบุคคลเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการปฏิบัติงานดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงให้ประสบผลสำเร็จได้ (สติชัย กลมวงศ์,2566)

โครงการอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนโดยการจ้างงานประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ให้ปฏิบัติงานเป็นอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น เป็นระยะเวลา 12 เดือน เป็นการกระจายรายได้ให้ประชาชนในพื้นที่และกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ เนื่องจากก่อให้เกิดอาชีพในท้องถิ่นและส่งผลให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เพื่อลดปัญหาด้าน สาธารณสุข สังคม เศรษฐกิจ และการดำรงชีวิตของประชาชน (ผู้สูงอายุทั่วประเทศ 9,531,302 คน และ ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง 800,244 คน) (ไกรสร จุลโยธา,2565)

เนื้อเรื่อง

“อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น” หมายความว่า บุคคลที่ทำหน้าที่ช่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในระยะยาว ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ไม่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ และกฎหมาย ว่าด้วยการประกันสังคม

“การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง” หมายความว่า การบริการดูแลที่บ้านและชุมชน เพื่อให้บริการแก่ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ด้านอนามัยพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และกายภาพบำบัด ตามประเภทและกิจกรรมบริการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ตลอดจนแนะนำการดูแลและช่วยเหลือ ผู้สูงอายุ โดยไม่ได้เป็นการรักษาพยาบาล (<https://www.ratchakitcha.soc.go.th> สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2566)

“ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง” หมายความว่า ผู้สูงอายุตามกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เต็มที่ มีภาวะพึ่งพิง (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. 2562 ข้อ 3 (ศลทร คงหวน,2566)

ซึ่งอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นคือผู้ให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือ ตนเองได้เต็มที่ หรือผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยมีการบริการครอบคลุมด้านอนามัยพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และกายภาพบำบัดตาม ประเภทและกิจกรรมบริการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ทั้งนี้ ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะ พึ่งพิง ในระยะยาว โดย บทบาทสำคัญของกระทรวงสาธารณสุขในโครงการอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงนี้ คือ วางแผนการสื่อสารกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับ พรก.เงินกู้ของ กระทรวงมหาดไทย โดยวางแผนการจัดอบรม ทีมวิทยากร (ศูนย์อนามัย/สสจ./รพช./สสอ./รพสต.) และทำการขึ้นทะเบียนผู้ผ่านการอบรมในระบบโปรแกรม LTC (3C) จัดทำ Care Plan โดยให้ออกแบบฟอร์มเป็นเอกสารก่อนในช่วงปี 2563-2564 ยังไม่ต้องทำในระบบ โปรแกรม ทั้งนี้ เนื่องจากตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย ผู้ควบคุมการทำงานของอาสาสมัครบริบาล ท้องถิ่นมาจากการแต่งตั้งของ ทางท้องถิ่นในพื้นที่นั้นๆ จากนั้นต้องมี การ

วางแผนการควบคุม/กำกับ/ติดตามประเมินผลผู้ผ่านการอบรม แนวทางการบูรณาการงบประมาณกองทุนดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่เปราะบางอาสาสมัครท้องถิ่น บทบาทหน้าที่อาสาสมัครบริหารท้องถิ่น อาสาสมัครบริหารท้องถิ่นช่วย อปท. ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ภายใต้การกำกับดูแลของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. ช่วยดูแลสุขภาพด้านสุขภาพพื้นฐาน ด้านการฟื้นฟู และกายภาพบำบัด ช่วยเหลือดูแลกิจวัตรประจำวันให้กับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง
2. ให้บริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐานภายใต้การกำกับของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพ
3. ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพเบื้องต้นกับครอบครัว ประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานต่างๆ
4. มีการประเมินปัญหา/การส่งต่อ ให้บริการตาม Care Plan และดูแลตามเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

ในส่วน การปฏิบัติงาน และค่าตอบแทนนั้น กำหนดให้ อปท. สามารถดำเนินการจัดอบรมอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นได้แห่งละ 2 คนต่อ ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง 4 คนขึ้นไป หากจำนวนที่มีภาวะพึ่งพิง น้อยกว่า 4 คน อาจจัดให้มีอาสาสมัครน้อยกว่า 2 คนก็ได้ หรือ กรณี ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เกินกว่า 8 คน อาจจัดให้มีอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นมากกว่า 2 คนก็ได้โดยได้รับความ เห็นชอบจากสภาท้องถิ่น

ตารางที่ 1 แสดงการปฏิบัติงานและอัตราค่าตอบแทน

ประเภทอาสาสมัครบริหาร	การปฏิบัติงาน (ชม./วัน)	การปฏิบัติงาน (วัน)	อัตราค่าตอบแทน (เดือน)
ผ่านการฝึกอบรม 70	8	20	5000 บาท
ผ่านการฝึกอบรม 70 + 50 ชม (เพิ่มเติม)	8	20	6000 บาท

หมายเหตุ : กรณีทำงาน < 20 วัน ให้ได้รับค่าตอบแทนตามสัดส่วนวันที่ปฏิบัติงาน

กรณีทำงานไม่ครบ 8 ชม./วัน แต่ไม่น้อยกว่า 4 ชม. ให้นับเป็นครึ่งวัน

กรณีทำงานตาม Care Plan แล้วลา ค่าตอบแทนคิดตามสัดส่วนวันที่ปฏิบัติงาน/เดือน

คุณสมบัติของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น

1. อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
2. ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุชั้นกลาง จำนวน 70 ชั่วโมงของคณะกรรมการ ผู้สูงอายุแห่งชาติจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือจาก อปท. ที่จัดให้มีการอบรมโดยได้รับอนุมัติ ให้หลักสูตรจากกรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข
3. มีภูมิลำเนาอยู่ใน อปท.หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับคำสั่งให้ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ใน การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงจากผู้บริหารแห่งนั้น
4. ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานสวนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

ขอบเขต เงื่อนไขการทำหน้าที่ของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น

1. ช่วยดูแลสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง
2. ช่วยเหลือดูแลการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง
3. ให้บริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน ภายใต้การกำกับดูแลของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพในพื้นที่
4. ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพเบื้องต้นและประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานต่าง ๆ
5. ประเมินปัญหาในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงเบื้องต้นและประสานงานในการส่งต่อได้ อย่างถูกต้อง

6. บริการให้การดูแลตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan)

7. ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงด้านสุขภาพพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และกายภาพบำบัดอื่นๆและคัดอบแทนของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นมีสิทธิ ได้รับจําการปฏิบัติงาน ดังนี้คือ

1. ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ไม่น้อยกว่าวันละ 8 ชั่วโมง ไม่น้อยกว่าเดือนละ 20 วัน โดยอาสาสมัครฯ ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุชั้นกลาง จำนวน 70 ชั่วโมง จะได้รับค่าตอบแทนเดือนละ 5,000 บาท

2. อาสาสมัครฯ ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุชั้นกลาง จำนวน 70 ชั่วโมง และผ่านการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มเติมกับบริหารท้องถิ่น จำนวน 50 ชั่วโมง ของคณะกรรมการ ผู้สูงอายุแห่งชาติ จําหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือที่ อปท. จัดให้มีการอบรมโดยอนุมัติให้หลักสูตร จํากรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จะได้รับเงินค่าตอบแทนเดือนละ 6,000 บาท

ความคาดหวังสำหรับผู้สูงอายุและชุมชนต่ออาสาสมัครบริหารท้องถิ่น

อาสาสมัครบริหารท้องถิ่นจะเป็นผู้ช่วยของครอบครัวปกครองสวนท้องถิ่นในการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุในพื้นที่และชุมชนที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงให้ได้รับบริการด้านสาธารณสุขในทุกด้านซึ่ง ต่อรับการเขาสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aging Society) อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีและยั่งยืน

แนวทางการจัดอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ขององค์กรปกครองสวนท้องถิ่น

องค์การบริหารสวนจังหวัด เทศบาล และ องค์การบริหารสวนตำบล อาจจัดให้มีการอบรม หลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยอาศัย ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย อาสาสมัครบริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองสวนท้องถิ่น และการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒ ขอ ๖ ซึ่ง กำหนดให้ องค์กรปกครองสวนท้องถิ่นอาจจัดให้มีการอบรมหลักสูตร ที่เกี่ยวกับการดูแล ผู้สูงอายุที่มี ภาวะพึ่งพิงในระยะยาวหรือจัดร่วมกับองค์กรปกครองสวนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่น เพื่ออบรมให้ ความรู้แก่บุคคลในท้องถิ่นของตนที่ประสงค์จะเป็นอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นหรือ เพื่ออบรม ให้ความรู้ เพิ่มเติมให้แก่อาสาสมัครบริหารท้องถิ่นของตนได้ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด โดยมีวัตถุประสงค์ ในการฝึกอบรม ดังแสดง

ตารางที่ 2 ตารางแสดงแนวทางการจัดอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

วัตถุประสงค์	หลักสูตร	ระเบียบ
เพื่อให้ความรู้แก่บุคคล ในท้องถิ่นที่ประสงค์ จะเป็นอาสาสมัคร บริหารท้องถิ่น	การดูแลผู้สูงอายุชั้นกลาง จำนวน 70 ชั่วโมงของ คณะกรรมการผู้สูงอายุ แห่งชาติ	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้ารับฝึก อบรมของเจ้าหน้าที่ ท้องถิ่น พ.ศ. 2557
กรณีการจัดฝึกอบรม บุคคลภายนอกเพื่อ ให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ อาสาสมัครบริหาร ท้องถิ่น	หลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มเติมนัก บริหารท้องถิ่น 50 ชม. ของคณะกรรมการสูงอายุ แห่งชาติ	ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการ ฝึกอบรม และการเข้ารับการ ฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ กรณี การจัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ท้องถิ่นของตน

ที่มา : <https://www.facebook.com/ กรมกรสีกาก็ สืบค้นเมื่อ 190167>

แนวทางการจัดการอบรมและการเบิกค่าใช้จ่าย

ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับ
การฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ กรณี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดการฝึกอบรม
แห่งเดียว ให้ยึดแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นยื่นขออนุญาตใช้หลักสูตร ๒ ตอกรมอนามัย กระทรวง
สาธารณสุข ก่อนการจัดการอบรม

๒. ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้กับบุคคลในท้องถิ่นของตน และเบิกค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรม ตาม
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของ เจ้าหน้าที่ ท้อง
ถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗

กรณีถัดไปถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมกันเป็นผู้จัดการฝึกอบรม ให้องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น บันทึกข้อตกลงร่วมกัน โดย กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นหน่วยงานผู้จัด
การฝึกอบรม และ กำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
แต่ละแห่งรับผิดชอบ และ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยงานผู้จัดการฝึกอบรมยื่นขออนุญาตใช้
หลักสูตรตาม ตอกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ก่อนที่จะดำเนิน การจัดการฝึกอบรม และทำบันทึกข้อตกลง

ลงรวมกันที่จะส่งบุคคลเข้ารับการฝึกอบรม ให้เบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม หรือค่าลงทะเบียนการอบรม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยอ้างอิง ระเบียบ/หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง คือ

1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. 2562

2. หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ 0819.2/ว3811 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2562

3. หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ 0819.2/ว6290 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2562

4. หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ 0819.2/ว0803 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563

การเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นเพื่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงนั้น ต้องมีการประเมินความพร้อมในแต่ละองค์ประกอบของการดำเนินงาน ทั้ง 3 ส่วน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ,อาสาสมัครบริหารท้องถิ่นและ ผู้รับบริการ (ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง/ญาติหรือผู้ดูแล) ดังนี้

แนวทางการประเมินความพร้อมในการบริการจัดการอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น เพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ สำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประกอบด้วย 3 ส่วนที่1จะเป็น ข้อมูลทั่วไปและ ที่ตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นและ สอบถาม การดำเนินการสำรวจคัดกรองจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการดำเนิน ชีวิตประจำวันตามดัชนีบาร์เธลเอดีแอล (Barthel ADL Index) หรือไม่ ข้อคำถามมี2ตัวเลือกคือมีดำเนินการหรือ ไม่มีการดำเนินการและสอบถามข้อมูลผู้สูงอายุ ในพื้นที่รับผิดชอบระบุเพศอายุ หญิง และจำนวนพร้อมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลของผู้สูงอายุทั้งหมดในพื้นที่ และสำรวจหน่วยงานสาธารณสุขทุกสังกัดในพื้นที่ที่ต้องร่วมบูรณาการดำเนินงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลการดำเนินการตามโครงการอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563และเตรียมความพร้อมในปี 2564 ซึ่งข้อมูลประกอบด้วย จำนวนอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบของท่าน และภาระงานการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงความครอบคลุมบริการ และประเมินความคุ้มค่าใช้จ่ายที่ใช้จ่ายด้านสาธารณสุขภายใต้โครงการอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น และ ส่วนที่ 3 เป็นการประเมินระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น ในปีงบประมาณ ที่ผ่านมานี้ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น โดยประเมินจาก

1. ความสามารถในการดำเนินงานของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น
2. การประเมินปัญหาด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ
3. การให้บริการการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุตามแผนการดูแล รายบุคคล (Care Plan)
4. การประเมินความสามารถในการดำเนินกิจกรรมประจำวันของผู้สูงอายุ
5. การจัดทำบันทึกรายงานการช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มี ภาวะพึ่งพิง ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan)
6. การให้ความรู้และการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องต่อผู้สูงอายุที่มีภาวะ พึ่งพิงหรือญาติหรือผู้ดูแล

7. ความสามารถในการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากด้านสุขภาพ เช่น
สวัสดิการทางสังคมการส่งเสริมอาชีพและรายได้ การดูแลช่วยเหลือภายใต้สถานการณ์โควิด – 19 การฉีด
วัคซีน การลงทะเบียนตามนโยบายของรัฐ

และประเมินปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละด้าน

- ด้านความเพียงพอของงบประมาณในการดำเนินการ
- ด้านจำนวนอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นที่เพียงพอต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่
- ด้านค่าตอบแทนอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นที่สอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
- ด้านความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติงานของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น
- ด้านบุคลากรสายสุขภาพในการจัดทำแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan)
- ด้านอื่น ๆ

และในส่วนที่ 4 เป็นการ ประเมินความพร้อมในการดำเนินการของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น ในปีงบประมาณ
ถัดไป ในแต่ละด้าน

- ความพร้อมด้านบุคลากรในการกำกับติดตามการดำเนินงานของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น
- ความพร้อมด้านงบประมาณในการส่งเสริมการดำเนินงานของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น
- ความพร้อมด้านทรัพยากร อุปกรณ์ และวัสดุ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของอาสาสมัครบริหาร
ท้องถิ่น

- ความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจในการแนะนำ หรือให้คำปรึกษาแก่อาสาสมัครบริหารท้องถิ่น
- ความพร้อมของประชาชนผู้รับบริการเพื่อรองรับ
- ความพร้อมของหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในการสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัคร
บริหารท้องถิ่น

ในส่วนความคาดหวังมากที่สุดต่อการได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานในอนาคตคือการได้รับ
สนับสนุนงบประมาณจากรัฐและได้รับการพัฒนาความรู้ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครบริหาร
ท้องถิ่นรวมทั้งการสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ วัสดุ และทรัพยากรอื่นที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัคร
บริหารท้องถิ่นและที่สำคัญคือเรื่องการอนุญาตให้ใช้หลักสูตรการอบรมการดูแลผู้สูงอายุชั้นกลางจำนวน 70
ชั่วโมง และหลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มเติมนักบริหารท้องถิ่นจำนวน 50 ชั่วโมง ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ
การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) การสร้างความรับรู้ถึงภาพลักษณ์
การปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นในชุมชน เป็นต้น

ในส่วนที่ 5 ท้ายสุดเป็นการประเมินความเห็นต่อการดำเนินโครงการ เกี่ยวกับ ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจำ
กโครงการ ความคุ้มค่าต่อการดำเนินโครงการของรัฐ และควรดำเนินการในปีต่อไปหรือไม่

**แนวทางการประเมินโครงการอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น เพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงสำหรับ
อาสาสมัครบริหารท้องถิ่น**

ประกอบด้วยวิธีการประเมินข้อมูล 3 ส่วน โดยส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น

ได้แก่ เพศ อายุ สังกัด ผู้สูงอายุที่รับผิดชอบ ครอบคลุมพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายและระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ ส่วนที่ 2 การประเมินระดับความสามารถของตนเองและให้คะแนนตนเองของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น ในด้านต่างดังนี้

1. ด้านการประเมินปัญหาสุขภาพ
2. ด้านการดูแลตามแผนการดูแลสุขภาพ (Care Plan)
3. ด้านการประเมินสุขภาพ เช่น การประเมินความสามารถ ในการทำกิจวัตรประจำวัน การประเมินภาวะซึมเศร้า
4. ด้านการบันทึกรายงานการดูแลสุขภาพ
5. ด้านการให้ความรู้และการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องต่อผู้สูงอายุและญาติ
6. ด้านความสามารถในการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากด้านสุขภาพ

ในส่วนที่ 3 เป็นการประเมินความเห็นต่อการดำเนินโครงการ ในเรื่อง ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากโครงการ ความคุ้มค่าต่อการดำเนินโครงการของรัฐ และควรดำเนินการในปีต่อไปหรือมัย

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความคาดหวังต่อการได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานในอนาคต การได้รับสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล การพัฒนาความรู้หรือทักษะในการปฏิบัติงานการให้บริการดูแลสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ การได้รับการส่งเสริม สนับสนุน สื่อ อุปกรณ์ วัสดุ และทรัพยากรอื่น ในการดำเนินงานของอาสาสมัคร บริบาลท้องถิ่น รวมถึง สิทธิสวัสดิการอื่น ๆ จำกการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น.

แนวทางการประเมินโครงการอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น เพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง สำหรับผู้รับบริการ (ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง/ญาติหรือผู้ดูแล)

ประกอบด้วย 3 ส่วน โดยส่วนที่1 เป็นข้อมูลทั่วไป เพศ อายุ สถานะผู้ให้ข้อมูลเป็น ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงหรือญาติ/ผู้ดูแล ระยะเวลาที่ได้รับการดูแลโดยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น และ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ในส่วนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น ในการให้บริการส่วนการช่วยเหลือดูแล ด้านสุขภาพที่ได้รับ เช่น การพยาบาล การฟื้นฟูสมรรถภาพการทำแผล การดูแลเรื่องยา ฯลฯ การให้คำปรึกษาแนะนำด้านสุขภาพ การช่วยเหลือดูแลการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน เช่น การอาบน้ำ การแต่งตัว การทำความสะอาดร่างกาย การรับประทานอาหาร การเคลื่อนย้ายร่างกาย และการช่วยเหลือดูแลด้านอื่น ๆ นอกจาก ด้านสุขภาพ เช่น การให้คำแนะนำหรือ ประสานขอรับความช่วยเหลือกับหน่วยงาน อื่นด้านสวัสดิการสังคม การบริการ/ให้ คำปรึกษาในช่วงโควิด - 19 การฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด การลงทะเบียนต่างๆตามนโยบายของรัฐ ส่วนที่ 3 เป็น แบบประเมินความเห็นต่อการดำเนินการโครงการ ในเรื่อง ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากโครงการ ความคุ้มค่าต่อการดำเนินโครงการของรัฐ และควรดำเนินการในปีต่อไปหรือมัย

บทสรุป

จากการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดโครงการอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในรอบปี 2563 พบว่ามีการ จัดสรรงบประมาณค่าฝึกอบรมฯ ให้สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด 76 จังหวัด (วงเงิน 147,706,000 บาท) และจัดสรรค่าตอบแทนอาสาสมัครฯ ให้แก่ เทศบาล/อบต. 7,774 แห่ง แห่งละ 5,000 บาท/คน/เดือน (วงเงิน 932,880,000 บาท) จากผลผลิตของโครงการและตัวชี้วัดพบว่าประชาชนมีรายได้และมีการบริโภคครัวเรือน จำนวน 15,548 คน คิดเป็นมูลค่า 932,880,000 บาท เกิดนักบริบาลซึ่งเป็นอาชีพใหม่ในท้องถิ่นเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 15,548 คนโดยมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงไม่น้อยกว่า 62,192 คน ที่ได้รับการดูแลทางด้านอนามัยพื้นฐาน ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม มีระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงจำนวนไม่น้อยกว่า 62,192 คนและ ในด้านการส่งเสริมพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพิ่มเติมร่วมกับการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นของนักบริบาลผู้สูงอายุ ควรมีการพัฒนา 3 สมรรถนะหลัก ได้แก่ **สมรรถนะที่ 1 สมรรถนะหลักของนักบริบาลผู้สูงอายุ** คือ การมีจริยธรรมในการดูแลผู้สูงอายุด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ประกอบด้วย 1.บทบาทหน้าที่และจริยธรรมของนักบริบาลผู้สูงอายุ 2.กิจกรรมปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบริบาลผู้สูงอายุและการให้บริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ **สมรรถนะที่ 2 สมรรถนะการจัดการ** คือ ความสามารถในการจัดการและแก้ปัญหา ประกอบด้วย 1.การวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุและการจัดการงานบ้าน 2.เทคโนโลยีที่จะเป็นในการดูแลผู้สูงอายุ 3.การบันทึกและการรายงาน 4.การจัดทำกรณีศึกษา **สมรรถนะที่ 3 สมรรถนะหน้าที่** คือ การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุในชีวิตประจำวันและในสถานการณ์ฉุกเฉิน ประกอบด้วย การให้ความช่วยเหลือด้านการขับถ่ายแก่ 2.การช่วยเหลือด้านอาหาร 3.การช่วยเหลือด้านการเคลื่อนย้าย 4.การปฐมพยาบาลในภาวะฉุกเฉินและการส่งต่อ 5.การช่วยเหลือพิเศษสำหรับผู้สูงอายุ 6.การฟื้นฟูสมองและกิจกรรมคลายกังวล 7.การนวดไทยและการประคบ และ 8.การฟื้นฟูทางทันตสุขภาพ (ไกรสร จุลโยธา,2565) และการศึกษาคุณลักษณะของผู้ดูแลตามความต้องการของผู้สูงอายุ ที่ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องการให้ผู้ดูแลเป็นผู้ที่มี จิตใจดี-นิสัยดี-อ่อนโยน มีความรู้ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุมีความชำนาญด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ(มลทิชา,2566) สอดคล้องกับหลายการศึกษา (5,8,10) ที่แสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ การดูแลผู้สูงอายุ ที่ต้องพึ่งพาผู้อื่น โดยใช้ชุมชนเป็นฐานโดยมีอาสาสมัครเป็นผู้ประสานความร่วมมือในการดูแลผู้สูงอายุ ระหว่าง ครอบครัว ชุมชน และศูนย์บริการสาธารณสุข ส่วนปัญหาในเรื่องการพัฒนาศักยภาพให้กับ CM, CG และ CC และมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในความดูแล ยังมีข้อจำกัดและพบปัญหา ในการเปลี่ยนงานของ CM หรือ การย้ายสถานที่ทำงานแล้วไม่ได้ปฏิบัติงาน CM ทำให้ต้องหา CM ใหม่

ข้อเสนอแนะโครงการอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นกับการดูแลผู้สูงอายุภาวะพึ่งพิง

(สถิติ กทมวงศ์, 2566)

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้อาสาสมัครบริหารท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการวางแผนการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงเป็นไปตามบริบทและสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมและพัฒนาอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นให้สามารถประสานงานทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานเพื่อร่วมสร้างความเข้าใจและพัฒนาแนวปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงให้ประสบผลสำเร็จต่อไป
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรวางแผนกำลังคนที่จะมาเป็นอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น เพื่อให้เพียงพอต่อและเหมาะสมกับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงให้ได้รับบริการอย่างทั่วถึง
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญในการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงให้เกิดประสิทธิภาพ
5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับภาระงานที่อาสาสมัครบริหารท้องถิ่น ปฏิบัติงานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่อาสาสมัครบริหารท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

เอกสารอ้างอิง

1. ไกรษร จุลโยธา. (ปีที่ 8 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม – กันยายน 2565). ผลของการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง. วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชน, 175-176.
2. *กรรมกรสีกาก็*. (12 มีนาคม 2564). เรียกใช้เมื่อ 10 มกราคม 2567 จาก <https://www.facebook.com/190167>: <https://www.facebook.com/190167>
3. มณฑิชา เจนพานิชทรัพย์. (2566). การพัฒนารูปแบบการจัดบริการสุขภาพผู้สูงอายุ จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9 ปีที่ 17 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2566, 263-264.
4. *ระเบียบกระทรวงมหาดไทย*. (18 มกราคม 2563). เข้าถึงได้จาก https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/E/145/T_0003.PDF

5. วิราพรรณ วิโรจน์รัตน์, ขวัญใจ อำนาจสัตย์เชื้อ, ศิริพันธ์ สาสัตย์, พรทิพย์ มาลาธรรม, จิณณ์สิธา ณรงค์ศักดิ์. การพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพาผู้อื่น. วารสารสภาการพยาบาล. 2557; 29(3):104-15.
6. ศลทร คงหวาน. (Vol.4 No.1 (January - April 2022)). ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุ. *Rangsit Journal of Law and Society*, 12-13.
7. สติത്യ กลมวงค์. (2566). คุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุ. *วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา) ปีที่ 23 ฉบับที่ 1: มกราคม-มีนาคม 2566*, 27-29. เรียกใช้เมื่อ 2566
8. สกานต์ บุณนาค. รูปแบบการจัดการดูแลระยะยาวทางสุขภาพในบริบทปัจจุบันและอนาคต. [อินเทอร์เน็ต]. 2564. [เข้าถึงเมื่อ 2564 มี.ค. 19]. เข้าถึงได้จาก:
<https://kb.hsri.or.th/dspace/bitstream/handle/11228/4979/UHC-Sakarn.pdf?sequence=1>
9. สำนักอนามัยผู้สูงอายุ. (7 สิงหาคม 2563). *ภาพข่าวกิจกรรม*. เข้าถึงได้จาก www.anamai.go.th.
10. อมาวสี อัมพันศิริรัตน์, มาริสา สุวรรณราช และคณะ. การจัดระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน: บทบาทที่ทำทนายสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารการพยาบาลและสุขภาพ*. 2563;14(3): 10-21.